

Kunnskapsstrategi i NAV

2013-2020

FORORD

NAV har et ansvar for å sikre at tjenestene og virkemidlene i arbeids- og velferdsforvaltningen i størst mulig grad er kunnskapsbaserte. For å styrke og målrette arbeidet med å produsere, innhente og formidle den kunnskapen NAV trenger, er det utarbeidet en kunnskapsstrategi for perioden 2013-2020.

Kunnskapsstrategien er en delstrategi som skal støtte opp under gjennomføringen av NAVs overordnede virksomhetsstrategi, og beskriver hvilke kunnskapsgrep NAV skal prioritere på innsatsområdene våre.

NAV skal bidra til bred deltakelse i arbeid og samfunn, og til økonomisk trygghet for den enkelte. Som fagekspert på samfunnstilstanden innen våre politikkområder, skal vi bidra til å holde offentligheten informert om tilstanden og utviklingen i levekår, arbeidsmarked og velferdsordninger, og vi skal medvirke aktivt i samfunnsdebatten. Vi skal også gi råd til politikere og fremme politikk og regelverksforslag basert på oppdatert og pålitelig kunnskap.

Kunnskapsstrategien skal gi oss bedre oversikt over hva som finnes av kunnskap, og hva NAV må forske mer på. Vi skal også gjøre kunnskapen om hva som virker tilgjengelig for NAV-ansatte og andre interesserte, og legge til rette for at den blir brukt.

Kunnskapsstrategien berører alle ansatte i NAV. Dersom vi skal nå målet om en mest mulig kunnskapsbasert praksis, må vi undersøke effekter av tiltak og virkemidler og bruke kunnskapen i vårt daglige arbeid. Det gjelder særlig på kjerneområder som brukeroppfølgning og forvaltning av ytelsene våre. Vi som jobber i NAV skal ikke bare bruke kunnskapen, men også bidra til å produsere kunnskap gjennom det vi erfarer og lærer av egen praksis. Gjennom forsøk og utprøvinger vil den erfaringsbaserte kunnskapen bli systematisert og overførbart til andre tjenesteutøvere i NAV.

Strategien er utarbeidet på bakgrunn av innspill og tilbakemeldinger fra mange NAV-ansatte og andre berørte organisasjoner og aktører. Takk til alle som har bidratt! Jeg ser frem til et godt samarbeid om realiseringen av vår nye kunnskapsstrategi.

Yngvar Åsholt
kunnskapsdirektør

ARBEID FØRST

Ambisjoner

I 2020 har NAV bidratt til å opprette forskningsmiljøer som aktivt bistår med forskning på effekter av arbeidsrettede tjenester og virkemidler. NAV har styrket kunnskapen om arbeidsgiverne, og utvikling av arbeidsmarkedspolitikken er i større grad basert på kunnskapsbaserte fremtidsanalyser.

Kunnskapsgrep	Vi skal ...
Utvikle arbeidsinkludering som kunnskapsfelt	• Bygge miljøer og arenaer for å utvikle arbeidsinkludering som fag- og forskningsfelt • Utvikle kunnskap om effektiv oppfølging på arbeidsplassen • Bygge kunnskap om arbeidsmuligheter ved helseproblemer • Fremskaffe kunnskap om livsbetingelser som har betydning for arbeidsinkludering, som bolig, skole, familieforhold, økonomi, nettverk mv.
Bygge opp kunnskap om effekter av NAVs arbeidsrettede tjenester og virkemidler	• Systematisk gjennomføre kontrollerte forsøk, registerbaserte effektanalyser og kunnskapsoppsummeringer
Kunnskapsbasere vår relasjon og samhandling med arbeidsgivere	• Opparbeide kunnskap om arbeidsgivers; - behov for tjenester og samhandling med NAV - etterspørsel etter kompetanse og arbeidskraft - rekrutteringspraksis og holdninger til inkludering • Utvikle metoder for å influere på arbeidsgivers adferd og holdninger til inkludering
Bygge opp kunnskap om langsiktige utviklingstrekk som påvirker etterspørselen og tilbudet på arbeidsmarkedet	• Opparbeide kunnskap om hvilken kompetanse et framtidig arbeidsmarked vil etterspørre • Ha god oversikt over fremtidige strukturelle endringer på arbeidsmarkedet og velferdsområdet • Utvikle perspektivanalyser for å danne et godt grunnlag for NAVs prioriteringer og tjenesteutvikling

PÅLITELIG FORVALTNING

Ambisjoner

I 2020 har NAV gjennom forskningsbasert innsats bidratt til å utvikle et faglig rammeverk for skjønnsutøvelse i NAV. NAV gir gode råd om politiske beslutninger basert på utredninger og evalueringer av regelverkene NAV forvalter.

Kunnskapsgrep	Vi skal ...
Styrke kunnskapen om treffsikkerhet, insentivvirkninger og fordelingskonsekvenser av regelverk	• Fremskaffe kunnskap om virkninger og konsekvenser av eksisterende og foreslått regelverk for den enkelte bruker, ulike grupper og samfunnet som helhet • Sammenligne med andre lands ordninger • Legge forskningsbasert kunnskap til grunn for forslag til endringer i regelverk • Fremskaffe kunnskap om underforbruk av ytelser og tjenester
Utvikle et kunnskapsbasert grunnlag for å utøve godt og pålitelig skjønn	• Analysere områder med stor variasjon i skjønnsutøvelsen for å utvikle gode rammer for pålitelig skjønn
Styrke kunnskapen om omfanget og konsekvensene av trygdemisbruk	• Systematisk utarbeide og presentere kvalifiserte anslag for det økonomiske omfanget av trygdemisbruk • Fremskaffe kunnskap om holdninger til trygdemisbruk og tilliten til velferdsordningene • Ta i bruk komparative analyser av trygdemisbruk for å sammenligne utviklingen med andre land

AKTIVE BRUKERE

Ambisjoner

I 2020 har NAV innført kunnskapsbaserte veilednings- og oppfølgingsmetoder som bidrar til å skape tillit og respekt, og som motiverer brukere til arbeid og fremmer sosial inkludering.

Kunnskapsgrep	Vi skal ...
Styrke kunnskapen om virkningen av NAVs veilednings- og oppfølgingsmetodikk	• Systematisk videreutvikle NAVs veilednings- og oppfølgingsmetodikk ved å gjennomføre kontrollerte forsøk og registerbaserte undersøkelser • Identifisere og prøve ut metoder for veiledning og oppfølging som bidrar til at brukerne får reell innflytelse og et aktivt eierskap til sin egen utvikling
Styrke kunnskapen om prioriterte brukergrupper	• Gjennomføre systematiske undersøkelser av brukererfaringene for å videreutvikle og målrette tjenestene • Innhente kunnskap om god og effektiv samhandling med andre aktører i oppfølgingen av prioriterte målgrupper
Styrke kunnskapen om veier ut av fattigdom	• Bygge opp kunnskap om marginaliseringsprosesser ved blant annet å utvikle bedre datagrunnlag på levekårs- og fattigdomsområdet • Frambringe forskningsbasert kunnskap om gode rammebetingelser for sosial inkludering, særlig rettet mot barn og unge
Styrke kunnskapen om virkningen av NAVs elektroniske tjenester	• Fremskaffe kunnskap om virkningen av økt selvbetjening for ulike brukergrupper gjennom blant annet brukerundersøkelser • Utarbeide kunnskapsbaserte scenarier for fremtidig brukeradferd som bidrar til å videreutvikle våre elektroniske tjenester • Identifisere nettbaserte og audiovisuelle tjenester som kan styrke brukernes muligheter for å komme i arbeid eller aktivitet

KUNNSKAPSRIK SAMFUNNSAKTØR

Ambisjoner

I 2020 er det opprettet et kunnskapsmiljø som bistår med systematiske oppsummeringer av forskning, og det er etablert et samarbeid med utvalgte forskningsinstitutter, universiteter og høyskoler som har god forskerkompetanse på våre områder. Politiske satsinger iverksettes med utgangspunkt i forskningsbaserte utprøvinger, og NAV bidrar aktivt i samfunnsdebatten med pålitelig og oppdatert kunnskap.

Kunnskapsgrep	Vi skal ...
Mer målrettet og planmessig utnyttelse av FoU-midler	• Systematisk avdekke kunnskapsbehov og styrke bestillerkompetansen ut mot forskningsmiljøene • Lage systemer for å sikre god prioritering av forskningsaktiviteter
Utvikle kunnskapsmiljø som vurderer effekter av NAVs arbeidsmåter og virkemidler	• Ta initiativ til å utvikle kunnskapsmiljø som identifiserer, sammenstiller, vurderer og formidler forskningsbasert kunnskap på NAVs ansvarsområder
Forsøksprosjekter og politiske satsinger skal innrettes og evalueres slik at de har overføringsverdi	• Som hovedregel prøve ut nye satsinger og ordninger før de gjennomføres i fullskala
Stimulere til utvikling av robuste miljøer for praksisnær forskning	• Bidra aktivt til å bygge opp NAV-relevant forskningskompetanse i utvalgte forskningsinstitutter, universiteter og høyskoler, og utvikle et systematisk samarbeid med disse • Utvikle og gjennomføre lokale forskningsprosjekter av høy kvalitet, basert på et tett samarbeid mellom forskning, utdanning, tjenesteutøvere og brukere • Bidra til at forskningsbasert kunnskap på NAVs ansvarsområder blir innarbeidet i helse- og velferdsutdanningene
Opplyse samfunnsdebatten med pålitelig og oppdatert kunnskap	• Aktivt ta i bruk forskningsbasert kunnskap og egne analyser om tilstanden og forventet utvikling på NAVs ansvarsområder i vår kommunikasjon ut mot offentligheten

LØSNINGSDYKTIG ORGANISASJON

Ambisjoner

I 2020 har NAV utarbeidet en god struktur på sin kunnskapsproduksjon med godt faglig innhold, og det er opprettet systemer for å spre forskningsbasert kunnskap. NAV klarer å fange opp og systematisere lovende utprøvinger i egen organisasjon, og underlegge denne forskning og analyser.

Kunnskapsgrep	Vi skal ...
Samle, systematisere og forbedre statistikkgrunnlaget innenfor ytelses- og oppfølgingsområdene	• Sikre at NAVs IKT-løsninger og registre utformes slik at de genererer pålitelige data for statistikk og styringsinformasjon. • Bedre datagrunnlaget på levekårs og fattigdomsområdet • Sammenstille data om utdanning, helse, arbeidsmarked og statlige og kommunale velferdsordninger for å gjennomføre helhetlige analyser av utviklingen på NAVs ansvarsområder
Utvikle systemer for formidling av relevant og kvalitativt god forskning og utredning	• Formidle relevant forskningsbasert kunnskap på en systematisk måte gjennom konferanser, egne og eksterne publikasjoner og nav.no/navet • Gjøre relevant forskning tilgjengelig gjennom egen kunnskapsportal på nav.no og navet
Identifisere og systematisere god erfaringsbasert praksis	• Identifisere potensielt god erfaringsbasert praksis ved å sammenstille kunnskap fra styringsdialogen, data fra praksisfeltet og egne analyser • Iverksette praksisnære forsøk for å prøve ut, systematisere og evaluere erfaringsbasert kunnskap
Styrke kunnskapen om hvordan organisatoriske løsninger påvirker måloppnåelsen i NAV	• Evaluere virkningen av vårt eget endrings- og forbedringsarbeid, herunder implementering av moderniseringsprogrammet • Fange opp og evaluere hensiktsmessige ledelses- og organisasjonsformer i NAV • Identifisere suksesskriterier for partnerskapet i NAV

Les fullversjonen av NAVs kunnskapsstrategi på
www.nav.no/om+NAV
Henvendelser om kunnskapsstrategien kan rettes til
per.inge.langeng@nav.no

Utgitt av:
Arbeids- og velferdsdirektoratet
Kunnskapsstaben
Postboks 5
St. Olavs plass
0130 OSLO

